

Monitörden Yansıyanlar

Levent Daşkiran

Cebinizdeki Dedektifler

Cep telefonuyla ilgili teknolojik gelişmeleri takip ediyor veya bu konudaki fuarları izliyorsanız, sürekli olarak bir 3G sözünün geçtiği, dikkatinizi çekmiş olmalı. 3G'yi, özet olarak cep telefonları ve mobil cihazlardan çok hızlı veri transferi yapabilme olanağı veren bir teknoloji olarak tanımlamak mümkün. Hatta öyle ki, 3G'nin getireceği kablosuz veri iletim hızı, çeşitli faktörlere bağlı olmakla beraber, teorik olarak telefon hattınıza bağlı klasik modemle ulaşabileceğiniz veri iletim hızının yaklaşık 2 katıyla 40 katı arasında değişecek. Cep telefonu üreticileri de, bu geniş veri akışını kullanabilmek için cep telefonlarına çeşitli şekiller vermeye başladılar. Örneğin, şu anda 3G teknolojisine uygun olarak tasarlanan telefonların hemen hepsi, renkli ekran ve görüntülü haberleşmeye olanak tanıyan video kameralayla birlikte geliyor. Ancak, her ne kadar Almanya'da Mart ayında düzenlenen CeBIT 2002 fuarı 3G cep telefonlarının şovuna sahne olsa da, Avrupa'da 3G servislerinin operatörler tarafından 2003 yılından önce verimli bir biçimde ortaya konulması pek olası görünmüyor. Öte yandan, etrafta sözü geçen "yakında cep telefo-

Telefona entegre bu küçük kamerayla belki de bir suç aydınlatılabilirsiniz.

nuyla müzik dinleyebilecek, film seyredileceksiniz" gibi söylemlerin hayata geçirilmesi de, 3G servisinin operatörler tarafından uygulamaya konulmasıyla ilgili. Yoksa, olaya donanım ve yazılım perspektifinden bakacak olursanız, ortada görünür bir problem yok. Hele birileri size seyredeceğiniz filmi yeterince hızlı aktarabilsin, onu oynatacak bir cihaz yapmak zor değil.

Bu kadar ön bilgiden sonra da size sistemin ilginç bir kullanım alanından bahsedeyim. Japon mobil iletişim devi NTT DoCoMo sayesinde 3G altyapısı bir süredir Japonya'da mevcut ve hem teknolojiyi üretmeye, hem de kullanmaya meraklı bu ülkede birçok kişi cebinde kameralarla donatılmış cep telefonları gezdiriyor. İşte bu durumdan ilham alan Osaka polisi, 3G telefon sahipleri için özel bir suç ihbar hattı açmaya karar vermiş. Polisin kullanıcılardan istediği, bir suç mahallinde veya suçun işlendiği anda çevredeki telefon sahiplerinin olayın veya olay yerinin fotoğrafını, hatta ellerinden geliyorsa videolarını çekip göndermelerini sağlayabilmek. Böylece suçla mücadelede ve suçluların tespitinde daha verimli bir şekilde çalışabilmeyi umuyorlar.

Bilgisayarınız Evin Her Yerinde

Sonunda monitörlerin de kablosu koptu.

Resimde ne görüyorsunuz? Bir monitör, hatta oldukça da güzel bir monitör. Size güzel bir şey daha söyleyeyim, bu monitör kablosuz. Evet, klavye, fare derken sonunda monitörün de kablosunu koparmayı başardılar. Olayın kaynağı, Microsoft'un Mira adını verdiği yeni bir teknolojik akıma dayanıyor (<http://www.microsoft.com/Windows/embedded/ce.NET/evaluation/news/fromms/mira.asp>). Mira, Windows CE .NET platformu üzerinde çalışan ve bilgisayardan ayrılabilen bir monitörü yanınızda taşıyarak işlerinizi uzaktan halledebildiğiniz bir teknoloji modeli. Dokunmatik ekranlı bu monitörler, görüntü verilerini bilgisayardan 802.11b protokolü aracılığıyla kablosuz olarak alıyor ve karşınıza getiriyorlar. Siz de iletişiminizi monitöre bağlı bir klavye veya dokunmatik ekran üzerinde gezdirebileceğiniz bir kalem sayesinde gerçekleştiriyorsunuz. Kısaca telsiz telefonların telefonlara yaptığını, Mira da bilgisayarlara yapmayı hedefliyor.

Sonuçların nasıl olacağını merak edenler için ise, <http://www.viewsonic.com/products/airpanel100.htm> adresinden inceleyebileceğiniz, ViewSonic'in Airpanel 100 adlı monitör güzel bir örnek. Kablosuz olması sayesinde koltuğunuzun altına alıp her yere taşıyabileceğiniz, 1 kiloluk ağırlığıyla tek elinizde tutabileceğiniz ve klavye bağlayarak ya da dokunmatik ekranı sayesinde, gördükleriniz üzerinde kolaylıkla işlem yapabileceğiniz bu monitör, Mira akımının da en yeni temsilcilerinden. Bu yeni kablosuz teknolojilerin, yüksek fiyatlarına rağmen kullanıcılarını kendilerine bağlayacak ipi bulmada pek fazla zorlanmayacakları da ortada.

Her Ortamda Klavye Rahatlığı

Hatırlarsanız bu köşede geçen ay gittikçe ufalan el bilgisayar ve cep telefonu gibi kişisel cihazların iletişimdeki rollerinin arttığından, lakin bu defa da bu cihazlarla iletişimin sorun olduğundan bahsetmiştik. Ancak bu kez Siemens ve VKB Inc. isimli firmalar, olaya gerçekten takdire değer bir çözüm getirmişler. Bu çözüm, klavye görüntüsünün, küçük bir lazer yansıtıcıdan dilediğiniz herhangi bir yüzey üze-

rine yansıtılması ve bu alandaki parmak hareketlerinizin de algılanması temeline dayanıyor. Böylece elinizdeki cihazı koyduğunuz masanın üzerine bir anda ışıl ışıl bir klavye haline getiriyorsunuz. Sistem kol saatinden cep telefonuna kadar taşınabilir her cihaza entegre edilebilme potansiyeli taşıyor.

(<http://www.vkb.co.il>)

Oldukça pratik bir klavye, ancak tuşları rahat olmasa gerek.

Futbolculara Modern Analiz

Bilgisayarlar sayesinde hayatın hemen her alanında karmaşık verilerin işine girildiği birçok durum için, çeşitli veri analiz yöntemlerini kullanarak hızlı çözümler üretilebiliyor. Pekii ama bilgisayarlar, sporcuların olası performanslarını ve sakatlanma risklerini öngörmek için verimli bir şekilde kullanılabilir mi? İşte bu soru, bundan yaklaşık 1,5 sene önce İtalyan Milan A.C. spor personelinin de aklına gelmiş ve e-ış yazılımları alanında faaliyet gösteren Computer Associates firmasından bu işin oluru hakkında yardım istemişler. CA'nın, çözüm olarak ortaya koyduğu ve sporcuların fiziksel kondisyonunu artırıp sakatlanma risklerini azaltmak için tahminlere dayanan analiz yöntemini kullandığı sistemde, yapılan sakatlanma tahminleri ve gerçekten de sakatlanmayla sonuçlanan vaka yüzdesinin tutarlılığı, Milan A.C. kulübünü projenin bir sonraki aşamasına geçmeye ikna edecek kadar yüksek çıkmış.

Milan ve Computer Associates, futbolcularının verimliliğini tahminlere dayalı analiz sistemiyle arttırmaya çalışıyor.

Bu yeni sistem, tıp personelinin tanı bilgilerine ve gözlemlerine dayanarak elde edilen bir dizi fizyolojik, ortopedik ve mekanik veriyi analiz etmek için, CA'nın CleverPath isimli, tahminlere dayalı analiz sunucusundan yararlanıyor. CA'nın patentli Neugents teknolojisinin kullanıldığı CleverPath tahminlere dayalı analiz sunucusu, bir oyuncunun riskte olabileceğini öngören bir model saptadığında tıp ve antrenman personelinin uyarabiliyor. Bunun üzerine takım, tahmin edilen sakatlanmayı engellemek için önlem alabiliyor. Örneğin antrenman programını buna göre ayarlıyor veya engelleyici egzersizlerden oluşan bir program getiriyor. Sakatlanmaları tahmin etmek, spor alanında tahmine dayalı analiz olası uygulamalarından yalnızca biri. Diğer uygulamalar arasında strateji ve taktiklerin en iyi düzeye çıkarılması, oyuncuların diyetlerinin değiştirilmesi ve yeni oyuncuların seçiminin daha iyi yapılması gibi konular da yer alıyor.

Bu durum, şimdiye kadar pazar analizi ve büyük bilişim ortamlarının yönetilmesinde kullanılan bu sistemin, insan sağlığı yönünden de potansiyeli olduğunu ortaya koyuyor. Örneğin ileride sadece sporcularda performans analizlerinin değerlendirilmesinde değil, daha çok verinin bir arada yorumlanmasıyla günlük yaşamın sağlıklı devam ettirilmesi ve hastalıkların önceden tahmin edilebilmesi amacıyla bile kullanılabilir. Bakarsınız 5-10 yıl içinde doktorlar bize tahlil sonuçlarımıza bakarak uzun vadeli olası sağlık raporları çıkarabilecek yaygın bilgisayar sistemlerine kavuşabilirler. Konu üzerine daha fazla bilgiyi <http://www3.ca.com/Press/PressRelease.asp?ID=1953> adresinden edinebilirsiniz.

Monitörünüze Gerçeküstü Manzaralar

İki ay önce (<http://www.shatters.net/celestia>) yıldızlar arasında gezine bildiğiniz Celestia, geçen ay da gerçekçi uçuş modellerine sahip uzay araçlarına bindiğiniz Orbiter (<http://www.orbitersim.com>) programından söz etmişken, aslında bu ay yere inip biraz şöyle güzel manzaraların keyfini çıkarsak fena olmayacak. Rastlantısal veya önceden programlanmış yeryüzü haritaları üzerinde gezinmenizi sağlayan programların geçmişi pek yeni sayılmaz ve bunların ücretsiz örneklerini bulmak da mümkün. Bunlar arasında uzunca bir süredir ortaklıkta gezinen ve <http://www.planetside.co.uk/terrigen> adresinden indirebileceğiniz Terragen isimli program da, zengin özellikleri ve esnek yapısı sayesinde kendine özgü bir hayran kitlesine sahip.

Terragen, yaklaşık 3Mb büyüklüğünde bir program ve gelişmiş yapısına rağmen ortaya mantıklı bir şeyler çıkarabilmek için usta bir kullanıcı olmanıza gerek yok. Program, yükseklik bilgileri içeren gelişmiş bir yeryüzü modeli oluşturma işini otomatik olarak gerçekleştirebiliyor. "Generate Terrain" butonuna basarak, tamamen rastlantısal bir yeryüzü yapısına kavuşuyor ve daha sonra harita üzerinde dilediğiniz yere, dilediğiniz açıyla kameranızı yerleştiriyorsunuz. Artık tek yapmanız gereken, kameranızın bulunduğu yerden görünen manzaranın bir ön görüntüsünü izlemek ve beğendiğiniz son çalışma olarak hesaplatmaktan ibaret. Programın kullanımı basitçe, ancak işi uzmanlığa götürmek isteyenlere de yol açık. Örneğin elinizdeki dünyanın yüzey şekillerini isteğinize göre tıraşlayabiliyor, deniz seviyesini dilediğiniz yüksekliğe kadar çıkarabiliyor, manzaranıza sis ve kar ekleyebiliyorsunuz. Son olarak dilerseniz yarattığımız bu dünyanın üzerinde uçabilmeniz de mümkün. Görüntülerin hesaplanması biraz zaman alıyor gerçi, ama sonuçta bu işlerin bu kadar kolay olmasına da şaşıyor insan.

Programın <http://www.planetside.co.uk/terrigen> resmi sitesinden ilgili bir çok linke ulaşmak mümkün. Terragen ile manzara oluşturma konusunda uzmanlaşmak isteyenler ise <http://www.planeterragen.btinternet.co.uk> adresindeki Terragen kullanıcı portalını takip edebilir ve oradaki uygulamalara göz gezdirebilirler.

Terragen üzerinde biraz ustalaşarak sıradışı sonuçlara ulaşmak mümkün.